

BYGGNADSFIRMAN
VIKTOR HANSON
Est. 1914

HÅLLBARHETSRAPPORT

2019

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

VD-ord	s. 3
Byggnadsfirman Viktor Hanson	s. 4
Vår affärsmodell	
Hållbarhet för oss	s. 5
FN:s globala mål	
Vår hållbarhetsstyrning	
Det väsentliga för Viktor Hanson	s. 8
Intressentanalys	
Väsentlighetsanalys	
En byggnadsfirma som håller över tid	s. 11
Kvalitet	
Stabil ekonomi	
Affärsetik	
En miljösmart verksamhet	s. 13
Energiförbrukning	
Material och avfall	
Utsläpp från vår fordonsflotta	
Markanvändning och biologisk mångfald	
En säker och inkluderande arbetsplats	s. 17
God arbetsmiljö	
Jämställdhet och mångfald	

VD-ORD

Byggnadsfirman Viktor Hanson AB har funnits i över 100 år, och vår vision är att finnas i minst 100 år till. För att detta ska bli verklighet har hållbarhet blivit en allt viktigare fråga för oss som företag, och det är med stolthet och glädje som vi nu publicerar vår andra hållbarhetsredovisning.

Mycket av hållbarhetstankarna fanns i bolaget redan ifrån första början. Att alltid hushålla med material och resurser att aldrig slösa är en bra grogrund för både ekonomi och hållbarhet.

Byggnadsfirman har under året anslutit sig till det branschgemensamma hållbarhetsarbetet som går under namnet "Färdplan för fossilfri konkurrenskraft Bygg- och anläggningssektorn". Arbetet syftar till att skapa en klimatneutral värdekedja i bygg- och anläggningssektorn till 2045.

Med vetskapen om att en väldigt stor del av miljöpåverkan under ett hus hela "livstid" kommer från själva produktionsskedet finns det all anledning att mycket aktivt titta på hur vi kan minska vår miljöbelastning i produktionen.

En del saker är helt uppenbara som att minska mängden slängt och kasserat material. Idag går en oroande stor mängd gips tillbaka från arbetsplatsen efter att ha blivit tillkapat till rätt längd eller förstört på grund av felaktig transport eller förvaring. Att åtgärda detta är exempel på saker som inte bara är bra för miljön utan också för ekonomin. Vi måste se över våra materielleveranser, hur vi hanterar materialet på arbetsplatsen och vad vi kan göra för att i större utsträckning konfigurera våra beställningar för att minimera spill och kassation.

Att aktivt planera antalet transporter är ett annat exempel på hur vi kan minska miljöbelastningen och samtidigt spara pengar.

Den för en byggare föga uppmuntrande sanningen att den icke byggda volymen är den mest miljövänliga gör att vi arbetar ännu mer intensivt med våra väl genomtänkta och välplanerade Viktor Hanson Hus som ger mesta möjliga nytta på ett hållbart, ekonomiskt och vackert sätt.

För oss på Viktor Hanson är dessutom arbetsmiljö och jämställdhet högt prioriterade områden. Vi vill vara en säker och inkluderande arbetsplats där alla våra medarbetare trivs och utvecklas.

Vi hoppas att ni kommer finna läsningen av vår hållbarhetsrapport intressant och vi ser fram emot att fortsätta utvecklas mot att bli ett än mer hållbart och framgångsrikt företag!

VD

Lars Benton

BYGGNADSFIRMAN VIKTOR HANSON

Viktor Hanson kom i början av seklet till Stockholm från Mora och skrev sitt första kontrakt samma dag som första Världskriget bröt ut, år 1914. Under årens lopp har vi sedan byggt, byggt om och renoverat en mängd bostads- och kontorshus. Byggnadsfirman är idag ett modernt entreprenad- och bostadsutvecklings-bolag med majoriteten av ägandet kvar inom familjen. Verksamheten bedrivs i Stockholm med omnejd.

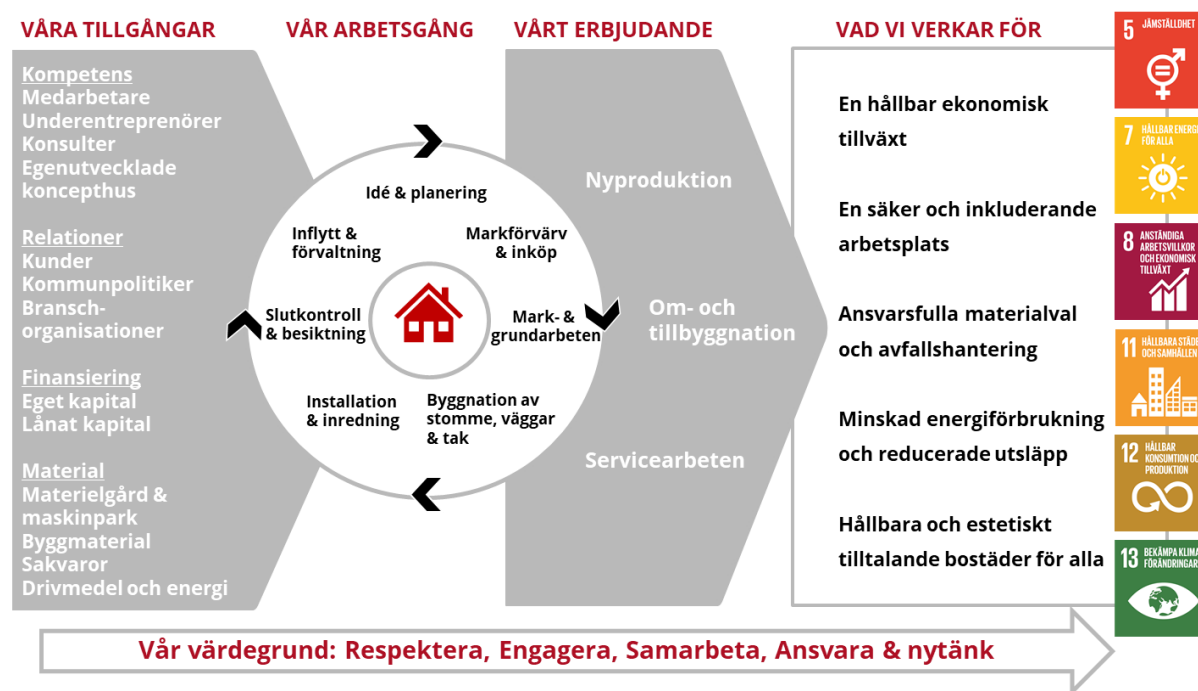
Omsättning	370 342 tkr
Antal anställda	80 st
Antal färdigställda bostäder under året	123 st
Huvudkontor	Stockholm

Vår styrka är ett gott hantverkskunnande med gedigen erfarenhet av såväl ombyggnad som nyproduktion. Utöver detta finns även en serviceverksamhet för att kunna tillgodose våra kunders behov av mindre entreprenader. Vi genomför våra uppdrag i nära samarbete med kunden och arbetar i huvudsak med att utveckla och bygga bostäder men även med tillbyggnader, ombyggnader och servicearbete. Våra kunder består av bostadsrättsföreningar, professionella fastighetsägare, fastighetsutvecklare och projektledningsföretag. Vi driver våra nyproduktionsprojekt i egen regi och tar ansvar för hela uppdraget från projektutveckling tills det att kunden flyttar in. I detta samarbetar vi med ett flertal välrenommerade underentreprenörer för att kunna leverera i rätt tid och med högsta möjliga kvalitet.

"Vi ser till att husen får liv och får leva" är vår devis. Den har vi levt efter sedan företaget grundades. Företaget skall vara en god och förtroendefull partner och kännetecknas av ett gediget hantverkskunnande. Vi vill att våra medarbetare ska känna en stolthet över att jobba här och ha möjligheten att växa i och utanför de roller som de har idag.

Vår värdegrund består av fem värdeord som tillsammans bildar ordet **RESAn**. Respektera, Engagera, Samarbeta, Ansvara och nytänk. Det innebär bland annat att vi visar hänsyn och ödmjukhet för varandra, vi skapar delaktighet och kompetensutbyte, vi tar ett gemensamt ansvar och vi strävar ständigt efter att förbättras.

Vår affärsmodell

HÅLLBARHET FÖR OSS

Hållbarhet för oss på Viktor Hanson handlar om att i varje projekt vi genomför sträva mot en så hållbar och effektiv resursanvändning som möjligt. I vårt hållbarhetsarbete utgår vi från FN:s globala mål som vi sedan konceptualiserar i vårt eget hållbarhetshjul och slutligen omsätter i handling genom vårt ledningssystem för kvalitet, miljö och arbetsmiljö; BF9K.

FN:s globala mål

I september 2015 antog FN:s generalförsamling en historisk resolution med 17 globala mål och 169 delmål för att skapa en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling. Samtliga länder i världen har åtagit sig att genomföra denna agenda, och alla aktörer i samhället - inte minst näringslivet - har ett ansvar för att målen ska nås till år 2030. Vi på Viktor Hanson vill vara en drivande kraft i detta arbete, och har därför gjort en analys av de globala mål där vi har störst möjlighet att påverka. Dessa är:

Mål 5: Jämställdhet

Jämställdhet är ett område där byggbranschen idag har stora utmaningar. Vi arbetar aktivt med vår jämställdhetsplan för att på lång sikt kunna vara ett föredöme i branschen och bidra till ett mer jämställt samhälle. Detta arbete beskrivs vidare på s. 18.

Mål 7: Hållbar energi för alla

Energi är ett område där vi som byggare och projektutvecklare har en stor påverkan och möjlighet att bidra med vår kompetens och erfarenhet för att säkerställa en ökad andel förnybar energi (delmål 7.2) och ökad energieffektivitet (delmål 7.4). Läs mer om detta arbete på s. 14.

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Mål 8 handlar om att verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt med full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla. Detta ligger i kärnan för Viktor Hanson och vi bidrar genom vår verksamhet till en hållbar ekonomisk tillväxt och nya jobb med goda arbetsvillkor (delmål 8.8) och en effektiv resursanvändning (delmål 8.4). Läs mer om hur vi arbetar med att säkerställa en stabil tillväxt på s. 11 och god arbetsmiljö på s. 17.

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Mål 11 syftar till att minska miljöpåverkan från städer och samhällen samt se till att det finns säkra och hållbara bostäder för alla. Målet har en direkt bäring på allt vi gör och kan kopplas till arbetet med vårt hållbarhetsdjul. Läs mer om detta arbete på s. 7.

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Vår planet har försett oss med ett överflöd av naturresurser, men vi människor har inte nyttjat det på ett ansvarsfullt sätt och konsumerar nu långt bortom vad vår planet klarar av. Vi måste arbeta mot att skapa mer hållbara konsumtions- och produktionsmönster, och där har vi på Viktor Hanson en stor påverkan. Inom byggsektorn skapas årligen cirka en tredjedel av allt avfall som uppkommer inom Sverige, och en fjärdedel av allt farligt avfall.¹ För oss är det viktigaste att välja rätt material när vi bygger våra hus, och att säkerställa en god avfalls- och kemikaliehantering. Läs mer om det på s. 14. Genom att publicera denna hållbarhetsrapport bidrar vi också till uppfyllandet av delmål 12.6 som handlar om att företag bör integrera hållbarhetsinformation i sin rapporteringscykel.

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Klimatförändringarna är vår tids ödesfråga och ett hot mot hela vår civilisation. Varje dag som vi fortsätter bränna fossila bränslen och släppa ut växthusgaser rör vi oss mot en varmare och varmare planet, vilket kommer leda till allvarliga konsekvenser för såväl ekosystem som människor världen över. För oss på Viktor Hanson är mål 13 det odiskutabelt viktigaste målet att fokusera på framöver. Själva försöker vi att bidra genom att bygga hållbara hus av hög kvalitet, minska vår energiförbrukning samt minska utsläppen från våra personbilar (läs mer på s. 13).

---

¹ Naturvårdsverket, 2019 <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Avfall/Vem-gor-vad/Bygg--och-rivningsavfall/>

Vår hållbarhetsstyrning

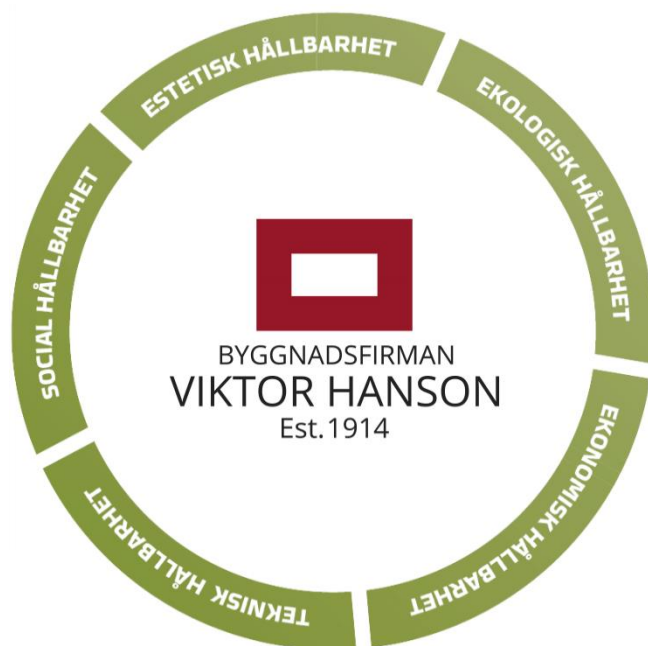
För att styra vårt eget hållbarhetsarbete på Viktor Hanson har vi tagit fram ett Hållbarhetshjul som förutom de klassiska dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet, även inkluderar estetisk och teknisk hållbarhet. Vår övertygelse är nämligen att en hållbar byggnad också måste vara estetiskt tilltalande och byggas med rätt teknisk kompetens. För oss innebär det att vi redan i planeringen av varje projekt ska ta hänsyn till dessa faktorer för att säkerställa att vi bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling.

Vi tror att nyckeln till att bli ett bättre och mer hållbart företag ligger i en hållbar resursanvändning. Genom att utnyttja resurser på ett så effektivt sätt som möjligt kan vi bygga mer hållbart och bidra till en positiv samhällsutveckling. För att säkerställa att arbetet drivs på ett effektivt sätt med planerat resultat är vi certifierade enligt ledningssystemet BF9K.

BF9K har fokus på kvalitet, miljö och arbetsmiljö och är ett specialanpassat ledningssystem för byggbranschen som har tagits fram av Stockholms Byggmästareförening. Systemet ger trygghet både för oss och för våra kunder. Det höjer även medvetandegraden hos våra medarbetare då systemet är integrerat i alla nivåer av företaget, från VD och ledningsgrupp ner till arbetschefer, platschefer och hantverkare ute på byggarbetsplatserna. Varje år revideras systemet av den externa kontroll-organisationen DNV GL som också är certifierande organ. Under 2019 har vi infört en ny rutin för lagbevakning i och med BF9K:s avtal med Ramboll.

Andra viktiga styrdokument i organisationen är vår policy för jämställdhet och mångfald, vår jämställdhetsplan och Sveriges Byggindustriers uppförandekod som vi aktivt arbetar med för att implementera och upprätthålla.

VIKTOR HANSON HUS

Stockholm blir mer tätbefolkat varje dag och behovet av bostäder är fortsatt stort. Med våra serietillverkade Viktor Hanson Hus vill vi göra skillnad på Stockholms bostadsmarknad och vara en föregångare i den svenska byggbranschen. Ekonomisk effektivitet uppnås genom en serietillverkad konstruktion som minskar både byggkostnader och byggtid. Genom att bygga på ett mer rationellt sätt kan kvaliteten i byggnationen öka, kostnader sänkas och hållbarhet ges ett utökad fokus. Med våra Viktor Hanson Hus kan vi efterleva samtliga områden i vårt hållbarhetshjul. Vi har som målsättning att producera våra stommar i korslimmat trä, då det minskar husens miljöavtryck. Hittills har vi byggt drygt hundra stycken småhus i Viktor Hanson Hus-konceptet. Under 2020 planerar vi att påbörja byggnationen av våra första lägenheter i Viktor Hanson Hus-konceptet. Vi arbetar fortfarande med vår första Svanen-märkning och arbetet fortsätter under 2020.

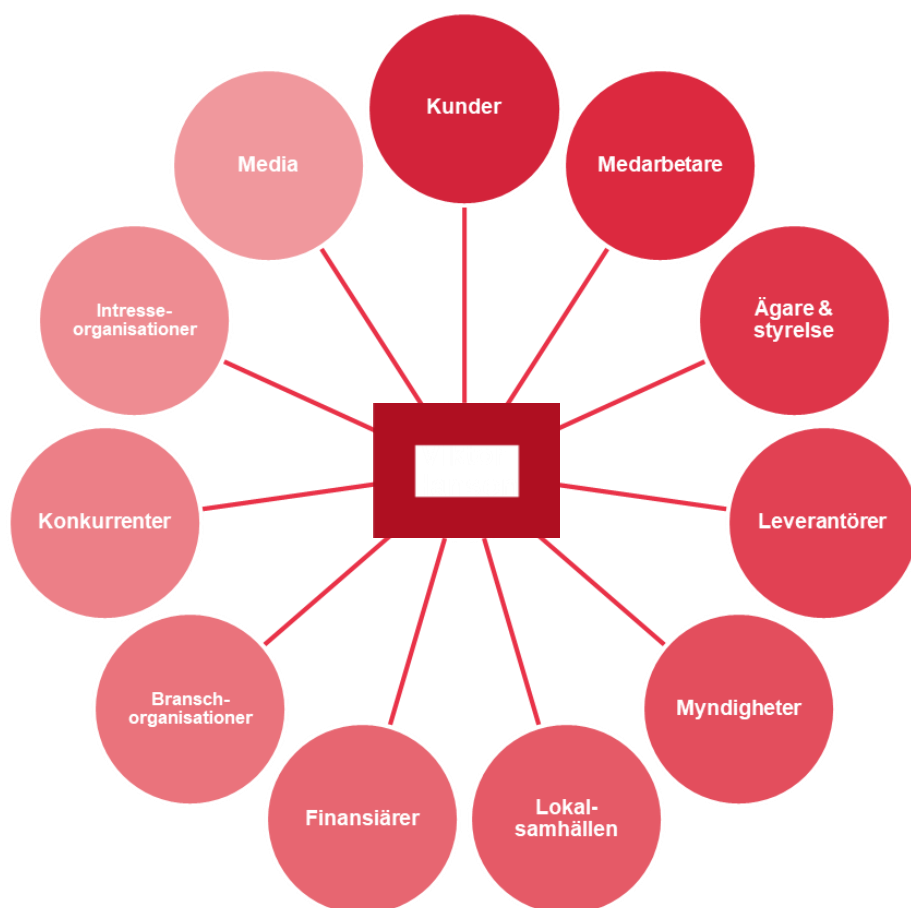

DET VÄSENTLIGA FÖR VIKTOR HANSON

Vi har gjort en analys av vilka väsentliga risker och möjligheter som präglar vår verksamhet och som är av högt intresse för våra intressenter. Detta för att effektivt kunna arbeta mot vår målsättning om att främja en hållbar resursanvändning samt bidra till de sex globala mål vi har identifierat som mest relevanta för oss. Dessa väsentliga aspekter presenteras i en väsentlighetsmatris på s. 10. Nedan presenteras vår kartläggning av vilka intressenter som har störst påverkan på vår verksamhet.

Intressentanalys

Under 2018 genomfördes en intressentkartläggning där vi identifierade våra kunder, medarbetare, ägare & styrelse, leverantörer, myndigheter, lokalsamhällen, finansiärer, branschorganisationer, konkurrenter, intresseorganisationer och media som viktiga intressenter för oss. I tabellen nedan redovisas hur vi för en dialog med några av våra mest betydelsefulla intressentgrupper samt vad de anser vara viktigt för oss att arbeta med ur en hållbarhetssynpunkt.

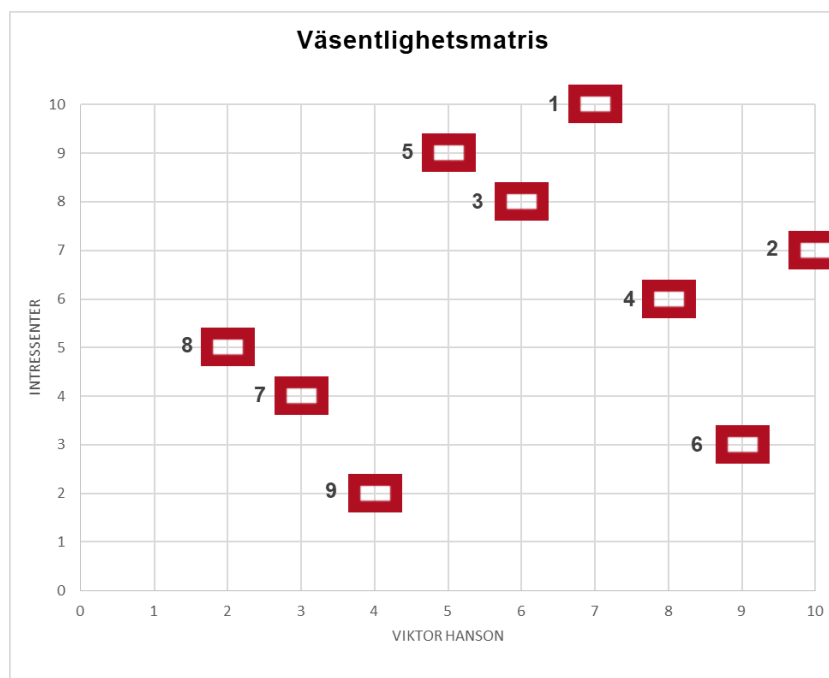

Intressent-grupper	Viktigaste aktörer	Vår påverkan på dem	Deras påverkan på oss	Dialogmetod	Frekvens	Viktigaste frågor
Kunder	Professionella Privata	Hög	Hög	Kundunder-sökningar Byggmöten Visningar Nyhetsbrev	Löpande	Garantiansvar Pris Kvalitet Miljöcertifieringar
Medarbetare	Existerande Potentiella	Hög	Hög	Medarbetar-samtal Infoskärmar på varje arbetsplats Stormöten Praktik	Dagligen	Värdeord Arbetsvillkor Arbetsmiljö Säkerhet Stabil ekonomi
Ägare & styrelse	Nynäs City AB Medarbetare	Hög	Hög	Styrelsemöten	Daglig kontakt 6 styrelse-möten/år	Lönsamhet Långsiktighet Stabil ekonomi
Leverantörer	Under-entreprenörer Material-leverantörer	Medel	Hög	Upphandlings-möten Avtal Startmöten Besiktningar Avslutsmöten	Dagligen UE-möten varannan vecka	Betalning Uppförandekod Arbetsförhållanden Tidspassning Kvalitet Miljö
Myndigheter	Kommuner Politiker Mark- och miljödomstolen Boverket	Medel	Hög	Bygglovs- och detaljplans-processer Lobbyarbete	Löpande	Bygglov Markanvisningar Energieffektivitet
Lokal-samhällen & intresseorganisationer	Kringboende Miljö-organisationer Lokalt förankrade intresse-organisationer	Hög	Medel	Medborgar-dialoger	Vid behov inom ramen för varje projekt	Buller Förändring av närmiljö Biologisk mångfald

Väsentlighetsanalys

Med utgångspunkt i vår intressent- och omvärldsanalys genomförde vi år 2018 en initial väsentlighetsanalys där vi identifierade och prioriterade våra viktigaste hållbarhetsfrågor. Prioriteringen gjordes utifrån vad som är viktigt för våra externa intressenter, samt vad vi och interna intressenter anser vara viktigt för bolaget. Våra externa intressenter består av våra kunder, leverantörer, media, myndigheter, lokalsamhällen, intresseorganisationer, konkurrenter, banken och branschorganisationer. Våra interna intressenter består av våra ägare, medarbetare och verksamheten som sådan. Under 2019 har vi sett över väsentlighetsanalysen, men inte gjort några förändringar.

Prioriteringen skildras i väsentlighetsmatrisen och tabellen nedan, som vägleder oss i vårt dagliga arbete mot en mer hållbar verksamhet. I följande kapitel berättar vi mer om hur vi arbetar med dessa olika väsentliga aspekter.

Hållbarhetsaspekt	Prioritet	Strategiskt område
Kvalitet	1	En byggnadsfirma som håller över tid
Stabil ekonomi	2	En byggnadsfirma som håller över tid
Energiförbrukning	3	En miljösmart verksamhet
Affärsetik	4	En byggnadsfirma som håller över tid
Material och avfall	5	En miljösmart verksamhet
God arbetsmiljö	6	En säker och inkluderande arbetsplats
Utsläpp från vår fordonsflotta	7	En miljösmart verksamhet
Markanvändning och biologisk mångfald	8	En miljösmart verksamhet
Jämställdhet och mångfald	9	En säker och inkluderande arbetsplats

EN BYGGNADSFIRMA SOM HÅLLER ÖVER TID

Vi vill vara ett företag som tar ansvar och håller över tid. För att göra detta ska vi garantera högsta kvalitet i alla våra projekt och allt vi gör. Vi ska agera för en långsiktigt stabil ekonomi i bolaget, vilket är en förutsättning för vår fortsatta verksamhet. I detta arbete ska vi dessutom vara en god och förtroendefull partner genom att säkerställa hög affärsetik.

Kvalitet

Kvalitet är den absolut viktigaste aspekten för våra intressenter och därmed även ytterst väsentlig för oss på Viktor Hanson. När vi bygger med hög kvalitet håller våra byggnader längre, våra kunder blir nöjda och vi kan leva upp till vår vision om att finnas kvar i minst hundra år till.

Vårt kvalitetsarbete utgår från vår KMA-policy som täcker ett antal olika områden. I det dagliga arbetet ska varje anställd visa ett personligt ansvar för produkten, hälsa och miljö genom att följa regler, instruktioner och rutiner. Vi ska vara lyhörda för beställarens önskemål och med vår kunskap tillgodose dessa på bästa sätt. Vi ska alltid leverera utlovade tjänster och produkter i tid och inom givna kostnadsramar. Vi låter inte snålhet bedra vishet och väljer våra samarbetspartners med stor omsorg.

I projekt ansvarar platschefen för att berörda underentreprenörer och leverantörer får erforderlig information och har tillräcklig utbildning för sitt åtagande. I de fall då ett fel eller en avvikelse upptäcks på en arbetsplats finns ett systematiskt arbete för att dokumentera och åtgärda detta. Slutbesiktning genomförs sedan alltid i enlighet med entreprenadkontraktet för att säkerställa nöjda kunder. Vårt mål är att ha noll fel vid inflyttning, och vi siktar på att nå dit genom att ha kompetenta medarbetare, långsiktiga relationer med våra underentreprenörer och att använda rätt material av hög kvalitet. Från våra genomförda projekt under 2019 kan vi se att vi i hög grad lever upp till vårt mål om noll fel vid inflyttning. Detta är dock ett område vi ämnar ha fortsatt starkt fokus på under kommande år.

I syfte att säkerställa en hög kvalitet och långsiktig kompetensutvecklingen investerar vi årligen i utbildningar för våra medarbetare. Under 2019 har våra anställda utbildats inom bland annat projektledning, ledarskap, fuktsäkerhet och arbetsmiljö såsom Bas-P och Bas-U.

Stabil ekonomi

För att efterleva den långsiktighet som länge präglat företaget behöver vi säkerställa att vi har en stabil ekonomisk utveckling. Att vi är en långsiktigt hållbar partner är även av intresse för våra privatkunder i nyproduktionsprojekt som måste investera eget kapital innan inflyttning. Därför har vi valt att växa organiskt med en ständig kontroll över vår ekonomiska situation och likviditet. I detta innebär det också att vi alltid ser över våra projekt för att kontrollera att våra produktionskostnader håller en rimligt låg nivå utan att göra avkall på kvalitet, arbetsmiljö och miljöpåverkan.

Konjunkturläget har under året varit avvaktande men samtidigt gått mot en mer stabil prisbild på bostäder. Genom stora insatser som kreativt arbete och vissa prissänkningar har vi lyckats sälja alla de lägenheter och hus vi haft till försäljning under året. Då 2020 ser ut att bli ett mellanår omsättning- och resultatmässigt har mycket arbete lagts på att få in projekt för produktion 2020. Detta då flera av de tidigare tilltänkta projekten för 2020 blivit framskjutna i tiden på grund av kommunala beslut. Byggnadsfirman gör år 2019 ett bra resultat och går in i 2020 med en stark ekonomi.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Soliditet (%)	23,59	39,50	55,64	66,29	61,85	79,08

Affärsetik

Alla våra medarbetare uppträder som ambassadörer för företaget i sitt umgänge med kunder, leverantörer och andra. Därför är det väsentligt för oss att alla våra medarbetare uppträder på ett etiskt sätt. För oss innebär detta att vi alltid ska agera respektfullt, transparent och professionellt mot alla parter vi möter. En hygienfaktor för att säkerställa detta är vår nolltolerans mot mutor, korruption och brott mot mänskliga rättigheter i vår verksamhet. Vi ställer också krav på våra underentreprenörer att agera likadant.

Vi har signerat Sveriges Byggindustriers uppförandekod för medlemsföretag, vilket bland annat innebär att vi ska verka för sund konkurrens, motverka alla typer av mutor och korruption, föra korrekt redovisning av transaktioner och motverka svartarbete. Normgivande är Institutet Mot Mutors Näringslivskod. Rent konkret innebär detta att vi inte tar emot eller bjuder våra kunder eller leverantörer på resor, gåvor eller andra tjänster eller förmåner som inte kan granskas och redovisas öppet. Fakturor signeras alltid av minst två personer och vi har väldigt få representationstillfällen. I förhållandet till kunder och leverantörer måste vi tydliggöra att principerna i uppförandekoden ömsesidigt ska tillämpas. Vid kontakt med myndigheter råder alltid en extra försiktighet.

Vi har ingen policy för mänskliga rättigheter. De risker för brott eller kränkningar av mänskliga rättigheter som vår verksamhet omfattas av är diskriminering och trakasserier i vår egen verksamhet, samt otillbörliga arbetsvillkor hos våra underentreprenörer och leverantörer. Detta regleras i vår jämställdhet- och mångfaldspolicy, vår jämställdhetsplan och i uppförandekoden.

Ledningsgruppen har under året gemensamt gjort en genomgång av koden. Med utgångspunkt från egna intryck, kunders synpunkter och interna revisioner anser vi att vi fortsätter att leva upp till Sveriges Byggindustriers förväntningar. För att öka medvetenheten om frågan och öka transparensen har vi under året dessutom informerat samtliga medarbetare om möjligheten att rapportera oegentligheter genom verktyget Fair Play Bygg, som drivs av Byggnads Stockholm-Gotland och Stockholms Byggmästareförening. Syftet är att skapa sunda och trygga arbetsplatser där företagen kan konkurrera på lika villkor.

Inga fall av mutor, korruption eller andra oegentligheter i vår verksamhet har kommit oss till känna under året.

EN MILJÖSMART VERKSAMHET

Som företag vill vi ta vårt ansvar i omställningen mot ett mer hållbart och miljösmart samhälle. För att göra detta arbetar vi för att minska vår påverkan på klimat och biologisk mångfald. Vår största miljöpåverkan är kopplat till vår energiförbrukning, det material vi använder i våra byggnader, avfallet som genereras, utsläppen från vår fordonsflotta samt marken vi använder i våra projekt.

Under 2019 har vi skrivit under Färdplanen för fossilfri konkurrenskraft för bygg- och anläggningssektorn, med en vision om en klimatneutral värdekedja till år 2045. Som ett första steg mot denna vision har vi under året med hjälp av ett externt analysverktyg genomfört en första uppskattning av våra koldioxidutsläpp i värdekedjan.

Koldioxidutsläppen beräknas enligt den internationella standarden Greenhouse Gas Protocol (GHG protokollet) och redovisas i tre olika avgränsningar (scope):

- Scope 1 avser direkta utsläpp från verksamhet som ägs och kontrolleras av oss, däribland bränsleförbrukning för fordon.
- Scope 2 avser indirekta utsläpp från inköpt och förbrukad el, värme och kyla. I siffrorna för scope 2 ingår ej huvudkontorets elförbrukning, då kostnaden för detta ingår i lokalens hyra. Utsläppen i scope 2 redovisas i enlighet med GHG protokollets riktlinjer för marknads- och platsbaserade siffror.
- Scope 3 avser indirekta utsläpp från källor som inte ägs eller kontrolleras av Byggnadsfirman Viktor Hanson, och inkluderar inköp av tjänster och material, avfallshantering, tjänsteresor med mera.

Siffrorna bygger på schablonberäkningar utifrån en analys av vår inköpsdata gällande kostnader och leverantörer. Dessa siffror innehåller en inbyggd osäkerhet och ska ses som en övergripande uppskattning av våra utsläpp i GHG protokollets olika scope. Se www.normative.io och <https://ghgprotocol.org/life-cycle-databases> för mer information om den tillämpade metodiken.

Direkta (scope 1) och indirekta (scope 2 och 3) växthusgasutsläpp		2018 07 – 2019 06 (Ton CO ₂ e)
Scope 1		97
Scope 2	Platsbaserat tillvägagångssätt	107
	Marknadsbaserat tillvägagångssätt	15
Scope 3		29 568
Totalt (marknadsbaserat)		29 680

Våra största identifierade utsläpp inom scope 3 ligger inom Kategori 1: Inköpta varor och tjänster, Kategori 5: Avfall som genererats i verksamheten samt Kategori 2: Kapitalvaror. Även Transport samt Tjänsteresor står för en viss del av utsläppen. Utsläppen från användningsfasen av våra hus har inte beräknats i detta skede.

Energiförbrukning

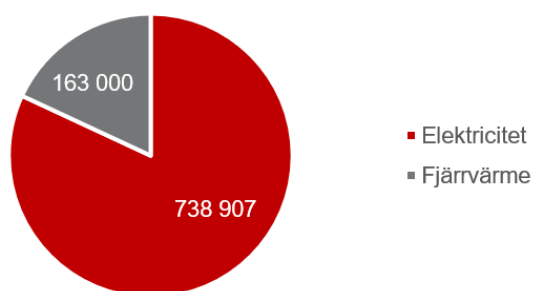
Energiförbrukning är en av våra viktigaste hållbarhetsaspekter och berör såväl vilka projekt vi bygger, hur vi bygger dem samt vår egen energiförbrukning på kontoret. Genom vår byggmästartradition, kompetens och erfarenhet vill vi bidra till att våra aktiviteter och byggnader förbrukar så lite energi som möjligt, för att minska den negativa påverkan på miljön.

Under en byggnads livscykel, från produktion till rivning, är det framförallt under det långa brukarskedet som det går åt mycket energi. Därför fokuserar vi på att minimera byggnadernas energiförbrukning under brukarfasen genom att reducera värmeförluster. Detta görs bland annat genom att välja rätt material och produkter såsom fönster, dörrar, belysning, isolering, värme- och fläktssystem. Vi har också tagit fram en energichecklista för vårt eget arbete som vi går igenom i varje projekt för att säkerställa att vi gör kloka och energieffektiva val.

Det är dessutom av högsta vikt att våra medarbetare har rätt kompetens. Därför har vi bland annat satsat på utbildning för att bli godkända Energibyggarer. En Energibyggarer har kompetens inom energieffektivt byggande, renovering och installationer, och bidrar på så sätt till ett mer energieffektivt samhälle.

All el som vi köper in till våra arbetsplatser är fossilfri.

Energiförbrukning på arbetsplatser (kWh) 2018-07 - 2019-06:

Mål för energiförbrukning under perioden 2019-07 - 2020-06:

I våra fjärrvärmeuppvärmda flerbostadshus i Viktor Hanson Hus-konceptet är vår målsättning att nå under 55 kWh/m² och år avseende specifik energiförbrukning. För våra eluppvärmda småhus i Viktor Hanson Hus-konceptet, som vi har ambitionen att Svanenmärka, gäller målsättningen 44 kWh/m² och år avseende specifik energiförbrukning. Energiförbrukningen följs upp i husens energideklaration.

Material och avfall

Våra materialval och vår hantering av avfall påverkar miljön och människorna som vistas i våra byggnader. Därför är det viktigt för oss att vi köper in högkvalitativa varor från våra leverantörer, att allt material används på ett tekniskt hållbart sätt, håller över tid och skapar nöjda kunder. I vår KMA-policy beskrivs detta som att vi alltid ska välja material och metoder som varken på kort eller lång sikt påverkar kvalitet, miljö och arbetsmiljö negativt.

I samband med upphandling säkerställs att leverantörer av varor och tjänster har system för att hantera tillämpliga krav. Ett förfrågningsunderlag redovisar de krav som ställs på varan eller tjänsten och där stipuleras även specifika krav på ansvar och specifikationer, exempelvis miljödeklarationer och att våra leverantörer ska följa vår arbetsmiljöplan. För att utvärdera miljöpåverkan i de material vi köper in använder vi olika miljödatabaser som är anpassad för byggindustrin. Dessa är Byggvarubedömningen, BASTA och SundaHus. Här redovisas även våra ingående byggmaterial efter avslutat projekt.

I uppstartsfasen i varje projekt utförs en arbetsplatsplanering där speciell hänsyn tas till avfallshantering. Genom källsortering under byggproduktionen möjliggör vi återvinning av spill och förbrukade material. Därigenom kan vi bidra till att minska uttaget av naturresurser. Under 2019 har vi påbörjat ett arbete för att följa upp vår materialåtgång och avfallsstatistik genom vårt samarbete med miljöentreprenören Sortera Recycling. Under 2020 har vi som ambition att mäta vår totala insamlade mängd avfall.

Nedan redovisas de siffror som vi hittills har samlat in:

Insamlad mängd avfall*	Varav bränn-bart	Fyllnads-massor	Blandat avfall för efter-sortering	Metall	Återvunnen gips	Övrigt (ex. asfalt, armerad betong, trä, isolering, plast, asbest)
396 591 kg	171 271 kg	72 750 kg	67 560 kg	25 700 kg	23 630 kg	35 680 kg

*Dessa är sammanställda siffror från nyproduktion (BRF Blåbärsskogen, 2018-12-31 - 2019-06-28), rotarbete (Drottning Sofias Väg 20, 2019-01-10 - 2019-06-18) och byggservice (Borgarfjordsgatan 14, 2019-01-11 - 2019-06-25).

Utsläpp från vår fordonsflotta

Utsläpp från vår fordonsflotta står för en del av vår klimatpåverkan. Vi kör inte långa distanser i och med att vi bara verkar i Stockholm med omnejd, men vårt val av tjänste- och personbilar har ändå en påverkan på vår totala miljöprestation. Vi har en tjänstebilpolicy som stipulerar att bilar som kan väljas av våra medarbetare är de bilar som vid tidpunkten för beställning uppfyller våra krav på säkerhet och miljöstandard.

Vi har en målsättning att minska de genomsnittliga koldioxidutsläppen från vår bilpark. Målet är att medelvärdet för våra utsläpp minskar över tid i samband med utbyte och förnyelse av företagsbilar och tjänstebilar. Därför ska bilens koldioxidutsläpp beaktas vid val av personbil, men det finns inget gränsvärde för maximalt utsläpp för tillfället. Vi ser välvilligt på om folk väljer en bil med el samtidigt som vi alltid vill ta hänsyn till våra medarbetares individuella behov vid val av bilar.

Utsläpp från personbilar

	2015 06	2016 06	2017 06	2018 06	2019 06
Medelvärde CO ₂ -utsläpp (g/km)	149	150	144	130	118
Förändring från föregående år (%)	-2,6	+0,7%	-4,0%	-9,7%	-9,2%

Totalt innehåller vår fordonsflotta 28 bilar, varav 19 stycken har högre medelutsläpp än 118 g CO₂/km. Tre nya hybridbilar och en elbil har tillkommit vilket påverkar resultatet positivt och har resulterat i en nedåtgående trend.

Markanvändning och biologisk mångfald

En biologisk mångfald är avgörande för jordens ekosystem och vårt samhälle, men den minskar nu drastiskt till följd av att livsmiljöer försämras eller försvinner på grund av ändrad markanvändning. Som byggnadsfirma har vi en stor inverkan på den biologiska mångfalden på marken där vi bygger. När vi planerar våra nyproduktionsprojekt behöver vi därför ta ansvar för att minska den negativa påverkan på marken som vi planerar att använda och arbeta för att bibehålla djur, växter och en hög biodiversitet. Detta är såklart viktigt för oss men av ännu högre vikt för våra externa intressenter såsom myndigheter, intresseorganisationer och kringboende. Därför har vi frekventa möten med kommuner och markägare och förhåller oss till Naturvårdsverkets regler för markanvändning. I dialog och samförstånd med säljaren sanerar vi vid ett byggprojekt samt visar respekt för närområdet.

EN SÄKER OCH INKLUDERANDE ARBETSPLATS

God arbetsmiljö

Att verka för en god arbetsmiljö är centralt för oss på Viktor Hanson. Vi tror att medarbetare som trivs skapar bättre produkter och ökar lönsamheten. Därför ska vi aktivt arbeta för en låg personalomsättning genom att skapa en säker och positiv arbetsmiljö, gott ledarskap, delägarskap och vidareutbildningar. Vår värdegrund RESAn sätter tonen för vår arbetsplats och innebär att vi ska visa hänsyn och ödmjukhet för varandra, skapa delaktighet och kompetensutbyte, ta ett gemensamt ansvar och ständigt sträva efter förbättring.

Arbetsmiljöarbetet är en del av vår dagliga verksamhet som syftar till att ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen förebyggs och att en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Arbetet med att riskbedöma, undersöka, genomföra och följa upp arbetsmiljöarbetet är integrerat i vårt BF9K-arbete, i våra projekt, i serviceverksamheten och i ledningens möten. För att säkerställa en så trygg arbetsplats som möjligt genomförs alltid en riskanalys med åtgärder innan projektstart och i samband med aktivitetsstart. Varje större arbetsplats har utbildade skyddsombud och skyddsronder genomförs kontinuerligt varje till var tredje vecka, beroende på projekt. Vi har också skyddsombudsmöten två gånger om året då alla skyddsombud och VD på Viktor Hanson samlas för att träffa varandra, utbyta erfarenheter och få information om aktuella lagförändringar på området. I de fall då tillbud inträffar rapporteras de alltid skriftligt direkt till VD, vice VD och personalchef för att betona hur viktig denna fråga är för oss. För att ytterligare förbättra oss inom detta område har vi under 2019 inlett ett arbete med företagsskyddsronder tillsammans med vårt huvudskyddsombud samt vår arbetsmiljöexpert.

Vårt mål är att bibehålla en låg sjukfrånvaro genom att hålla en personlig kontakt med våra anställda, sätta in tidiga åtgärder och där så är möjligt placera om eller ändra på arbetsuppgifter. Vi genomför regelbundna hälsoundersökningar för alla våra medarbetare. Med dessa undersökningar och våra årliga medarbetarsamtal kan vi se till att alla våra medarbetare mår bra och trivs på jobbet.

Under året har inget speciellt framkommit i samband med hälsoundersökningar och inga arbetsrelaterade sjukdomar har kunnat noteras.

Total sjukfrånvaro

2015 07- 2016 06	2016 07 - 2017 06	2017 07 - 2018 06	2018 07 – 2019 06
2,84%	2,73%	2,18%	2,81%

Under 2019 har sjukfrånvaron gått upp, i huvudsak till följd av en långtidssjukskrivning under året. Vi har dock fortfarande en relativt låg sjukfrånvaro, under snittet i byggbranschen på 3,7%.² Vårt mål är att bibehålla en fortsatt låg sjukfrånvaro under 2019.

---

² Sveriges Byggindustrier, 2018 https://www.sverigesbyggindustrier.se/sjukfranvaron-i-bygg-lagre-an-genomsnitt_7883

Arbetsplatsolyckor

	2014 07- 2015 06	2015 07- 2016 06	2016 07- 2017 06	2017 07- 2018 06	2018 07 – 2019 06
Olyckor	Tre mindre olyckor	Två mindre olyckor	En mindre olycka	Tre mindre olyckor	Fem mindre olyckor
Tillbud	Ej tillgängligt	Fyra tillbud	Sex tillbud	Tre allvarliga tillbud Tre mindre tillbud	Nio tillbud

Vi har under perioden varit förskonade från någon allvarligare olycka. Samtidigt har vi haft fem mindre olyckor, varav två krävde kontroll på vårdcentral, samt ett ökat antal tillbud. Detta kan kanske avspeglas i antalet stora projekt som genomförts under året. Överlag sköts dock arbetsmiljöarbetet mycket väl och under kommande år kommer vi fortsätta arbeta mot vårt mål om noll olycksfall eller tillbud på våra arbetsplatser.

Underentreprenörer

Byggbranschen präglas av stora projekt med långa leverantörsled både vad gäller bemanning och material. Som byggnadsfirma jobbar vi med ett stort antal underentreprenörer och en majoritet av hantverkarna på våra arbetsplatser är inte anställda av Viktor Hanson. Därför har vi ett extra stort ansvar att välja rätt underentreprenörer utifrån erfarenhet, referenser och kollektivavtal för att minska risken för svart arbetskraft och oanständiga arbetsvillkor. Vi gör därför en kontroll av alla underentreprenörer med Skatteverket och godkänner inte underentreprenörer som använder sig av egna underentreprenörer i fler än en nivå ned. Vi tror på långsiktiga samarbeten och att det inte alltid är den som på pappret är billigast som på lång sikt ger störst värde. Med våra viktigaste leverantörer av till exempel virke och skruv har vi tecknat ramavtal för att säkerställa goda och långsiktiga relationer. Samtidigt handlar fortfarande en stor del av den feedback vi får och resultatet från interna revisioner kring bristande arbete av underentreprenörer. Som ett steg i att förbättra detta och bidra till en bättre arbetsplats har vi under 2019 formulerat ett antal nya punkter i våra upphandlingsprotokoll med krav på följande:

- Ur Arbetsmiljösäl skall entreprenören representeras av svensk alternativt engelsktalande person vid pågående arbeten.
- Nödvändig säkerhetsinformation skall översättas av entreprenören till egen personal som inte är svensktalande.
- Entreprenören skall delta i skydds- och miljöronder och särskilda säkerhets-, skydds- och miljörelaterade möten, om beställarens produktionsledning inte ger tillstånd till entreprenören att avstå.
- Entreprenörens ombud är skyldig att innan uppdragets start gå igenom kontraktet med sina projektledare, arbetsledare, ledande montör eller annan egen personal som skall arbeta i projektet.

Jämställdhet och mångfald

Jämställdhet och mångfald är en av byggbranschens stora utmaningar. Vi tror att jämställdhet och mångfald bidrar till ett bättre beslutsfattande samt en god företagskultur. Därför bedriver vi ett aktivt jämställdhets- och mångfaldsarbete som utgår från den grundläggande principen om likabehandling

och icke-diskriminering oavsett kön, ålder, funktionshinder, sexuell läggning, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning. Jämställdhetsarbetet - liksom allt personalarbete - ska präglas av respekt för individen och individens integritet.

Som grund för detta arbete har vi en utarbetad jämställdhets- och mångfaldspolicy samt en jämställdhetsplan som sträcker sig fram till 2021. Vår långsiktiga målsättning är att nå en könsfördelning på minst 40% kvinnor och 60% män. Med planen vill vi skapa en arbetsmiljö som är lämplig för både män och kvinnor, där alla känner sig välkomna. För projekt beaktas alltid arbetsmetoder och tekniska hjälpmedel så att det lämpar sig för både kvinnor och män. Varje år genomför vi dessutom lönerrevisioner för att säkerställa att alla får lika lön för lika arbete. Vi följer också systematiskt upp om någon känner sig trakasserad eller diskriminerad oavsett orsak samt att eventuella oroshärdar registreras och åtgärdas i ett tidigt skede. Inga sådana fall har uppkommit under året.

Vid rekrytering och befordran i företaget ska mångfald och könsfördelning prioriteras, när likvärdig kompetens finns. Vi samarbetar med rekryteringsfirmor för att ta fram kandidater som stämmer överens med vår målsättning om en jämnare könsfördelning och ökad mångfald. Inom hantverkssidan är dock detta svårt då tillgången till kvinnliga hantverkare inom byggbranschen är låg. Vår ambition är att redan i tidigt skede verka för fler kvinnliga hantverkare och en mer jämställd bransch. Under 2019 har däremot inga nya medarbetare rekryterats vilket innebär att det inte skett några avsevärda förändringar kring mångfald och könsfördelning.

För att säkerställa att underentreprenörer och andra som arbetar hos oss med annat modersmål än svenska ska kunna ta del av viktiga dokument har vi under 2019 inlett ett arbete med att bland annat översätta ordnings- och skyddsregler, inskrivningsblanketter med mera, till engelska.

Könsfördelning

Befattning	Kvinnor (antal)	Kvinnor (procent)	Män (antal)	Män (procent)	Totalt antal
Ledningsgrupp	2 (2)	18% (18%)	9 (9)	82% (82%)	11 (11)
Tjänstemän totalt	11 (12)	24% (24%)	35 (35)	76% (76%)	46 (47)
Hantverkare	0 (0)	0% (0%)	34 (40)	100% (100%)	34 (40)
Totalt	11 (12)	14% (14%)	69 (75)	86% (86%)	80 (87)

Könsfördelning anställda 31 december 2019. Siffror från 2018 inom parentes.